

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 64/07-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. mája 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. D. S., súdneho exekútora Exekútorského úradu so sídlom v P., zastúpeného advokátom JUDr. M. O., S., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 12 ods. 1 v spojení s čl. 35 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a 4 (právo vlastníť a chrániť majetok) Ústavy Slovenskej republiky a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4 Er 533/99-20 z 3. februára 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. D. S., súdneho exekútora Exekútorského úradu so sídlom v P.,
o d m i e t a pre nedostatok svojej právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. marca 2007 doručená sťažnosť Mgr. D. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva podľa čl. 12 ods. 1 v spojení s čl. 35 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a 4 (právo

vlastniť a chrániť majetok) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dodatkový protokol k dohovoru“) uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 Er 533/99-20 z 3. februára 2006 (ďalej aj „napádané uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že v exekučnej veci Exekútorského úradu v P. č. EX 3214/99 okresný súd napadnutým uznesením vyhovel návrhu oprávneného na zmenu exekútora a exekútorovi osobitným výrokom priznal trovy exekúcie vo výške 7 333 Sk, pričom sťažovateľ si ich uplatnil v sume 21 468,80 Sk. Vo vzťahu k DPH zaujal stanovisko, že exekútor sa stal jej platcom až od 1. mája 2005 a všetky úkony aj náhrada hotových výdavkov boli uskutočnené, resp. vynaložené ešte pred týmto dátumom. Na odvolanie sťažovateľa Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením zo 17. októbra 2006 č. k. 5CoE 11/2006-36 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa a náhradu odvolacích trov účastníkom nepriznal. Podľa jeho názoru nad rámec sumy 7 333 Sk nebol nárok exekútora oprávnený, ďalšie náklady, ich existenciu ani odôvodnenosť exekútor nepreukázal.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že prvostupňový súd bol povinný vo výroku o trovách konania priznať mu aj daň z pridanej hodnoty, t. j. sumu 3 427,80 Sk. Nepriznaním tejto sumy došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods.1 ústavy a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru. Právo sťažovateľa na ochranu majetku bolo porušené aj v tom, že súd prvého stupňa nepriznal exekútorovi plnú náhradu uplatnených jeho trov, t. j. po odpočítaní 19 % DPH obnos 10 708 Sk a okresný súd tiež nesprávne určil povinnosť zaplatiť trovy exekúcie povinnému, nakoľko podľa § 203 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného (ten požiadal o zmenu exekútora), môže mu súd uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo Mgr. D. S. so sídlom v P., podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu v Starej Ľubovni zo dňa 3. 2. 2006 sp. zn. 4 Er 533/99-20, EX 3214/99 vo výroku o náhrade trov konania porušené bolo.

Zrušuje výrok uznesenia Okresného súdu v Starej Ľubovni o náhrade trov konania č. k. 4 Er 533/99, EX 3214/99 a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu v Starej Ľubovni na ďalšie konanie.

Okresný súd Stará Ľubovňa je povinný uhradiť Mgr. D. S. trovy konania, ktorých výška bude vyčíslená v písomnom vyhotovení rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah (...).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

Predmetom sťažnosti - ako to vyplýva z jej petitu - je tvrdenie sťažovateľa, že uznesením okresného súdu č. k. 4 Er 533/99-20 z 3. februára 2006 došlo k porušeniu jeho základného práva zaručeného v čl. 12 ods. 1 v spojení s čl. 35 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru a preto sa domáha (výslovne iba) vo vzťahu k napádanému uzneseniu okresného súdu vyslovenia ich porušenia a jeho zrušenia.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha právomoc ústavnému súdu zaoberať sa porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd občana je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ, ktorý je sám právnikom a v konaní pred ústavným súdom je tiež kvalifikovane právne zastúpený advokátom - ako to vyplýva z obsahu uvedenej sťažnosti - predmetnou ústavnou sťažnosťou napadol iba uznesenie okresného súdu č. k. 4 Er 533/99-20 z 3. februára 2006 v časti jeho rozhodnutia o trovách konania. Ústavný súd poznamenáva, že proti namietanému porušeniu základných práv a slobôd napádaným uznesením okresného súdu sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany

využitím jemu dostupných a aj účinných prostriedkov nápravy podaním odvolania na príslušný krajský súd, čo sťažovateľ aj urobil, a preto situácia, na ktorú sa sťažoval, tkvie v rozhodnutí krajského súdu, t. j. v uznesení krajského súdu č. k. 5CoE 11/2006–36 zo 17. októbra 2006, a nie v napádanom uznesení okresného súdu. Právomoc krajského súdu preskúmať v odvolacom konaní napádané uznesenie okresného súdu z hľadiska sťažovateľom napádaného rozhodnutia okresného súdu vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k okresnému súdu v tejto veci. Vzhľadom na právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (odhliadnuc od ostatných okolností prípadu) by do úvahy prichádzalo len preskúmanie uvedeného uznesenia krajského súdu, nie však preskúmanie napádaného uznesenia okresného súdu, ako sa toho domáhal sťažovateľ. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd teda nemá právomoc preskúmať napádané uznesenie okresného súdu, pretože toto uznesenie okresného súdu v danom prípade preskúmal krajský súd a rozhodol o ňom uznesením č. k. 5 CoE 11/2006-36 zo 17. októbra 2006, ktoré však v petite (v sťažnostnom návrhu) ústavnej sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný, nie je ani len spomenuté.

V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že pokiaľ sťažovateľ v úvode sťažnosti poukázal tiež na uznesenie krajského súdu č. k. 5CoE 11/2006-36 zo 17. októbra 2006, ktorým bolo napádané uznesenie okresného súdu potvrdené, a zároveň kvalifikovaným spôsobom (v petite sťažnosti) nežiadal vysloviť porušenie namietaných základných práv voči tomuto uzneseniu krajského súdu ani jeho zrušenie, nemohol sa bez ďalšieho ústavný súd vecne zaoberať aj jeho obsahom, pretože bol viazaný petitom sťažnosti. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti danej sťažnosti nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov podanej sťažnosti, keď tak sťažovateľ, ako aj jeho právny zástupca (advokát) sú osoby s právnickým vzdelaním. Navyše sťažovateľ v ďalšom texte sťažnosti už poukazoval na porušenie práv výslovne vo vzťahu k napádanému uzneseniu okresného súdu. Postupne (bez toho, aby už spomenul uznesenie odvolacieho súdu) v sťažnosti uviedol *„...tvrdím, že prvostupňový súd bol povinný vo výroku o trovách konania priznať mi aj daň z pridanej hodnoty, (...) súd prvého stupňa nepriznal exekútorovi plnú náhradu uplatnených jeho trov (...) Ďalšie pochybenie prvostupňového súdu vidí sťažovateľ aj v tom, že ten nesprávne určil povinnosť (...)“* a následne v navrhovanom petite žiadal (iba) vo vzťahu

k napádanému uzneseniu okresného súdu vysloviť porušenie základného práva a toto uznesenie zrušiť.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2007